

Kam s turisty?
Kam s úřední deskou?
Kam s odpadem?

Destinační
agentura
Berounsko

Kam na pivo,
kam na oběd
a kam na zmrzlinu?

Z(a)tracení turisté?

Po červnové oslavě 130. narozenin nejstarší dochované moderně značené turistické stezky v českých zemích nám v obci zůstaly nejen precizně obnovené červené značky a pestře nabarvené torzo stromu v klášterní zahradě, ale také důvěrnější kontakty s vedením Klubu českých turistů.

V návaznosti na toto výročí se pokoušíme sestavit projekt oprav kritických úseků turistických cest v katastru obce. Se zástupci KČT jsme se také shodli, že značení a orientační systém v naší obci není dobrý a neodpovídá návštěvnosti místa. Během prázdnin proběhla konstruktivní schůzka zástupců KČT, CHKO, spolku Barbora, naší obce a obce Bubovice. Ze schůzky vznikl konkrétní návrh přeznačení tras v oblasti Svatý Jan – Bubovice – Loděnice (viz mapka). Vedení nové modré trasy přímo přes skanzen Solvayovy Lomy je završením dlouholeté snahy spolku Barbora. Tato trasa má vytvořit okruh a ulevit tak přetíženým cestám mezi amfiteátre, kaplí Povýšení sv. kříže a vyhlídkou na Skále. Návrh vést nový okruh tzv. sedleckou magistrálou však vyvolává polemiku bez ohledu na to, že jde vlastně jen o označení již existující trasy okruhu „Svatojánské památky“. Někteří zastupitelé nesouhlasí ani s opravami cest. Objevují se obavy z procházejících turistů, které korespondují s některými zažitými názory na turismus, které se dají se zformulovat do několika tezí:

- *naše obec z turismu nic nemá, profituje z něj jen hotel a kavárna,*
- *pěší turisté nám nic nepřinesou, jen nepořádek a odpady*
- *opravy turistických cest jsou drahé a zbytečné, protože obci nepřinášejí žádný zisk*
- *namísto těchto ztrátových projektů by obec měla investovat tam, kde se jí to časem vrátí*

Je třeba připomínat, že červená i žlutá turistická trasa jsou zároveň nejkratšími spojnicemi v trojúhelníku obec-

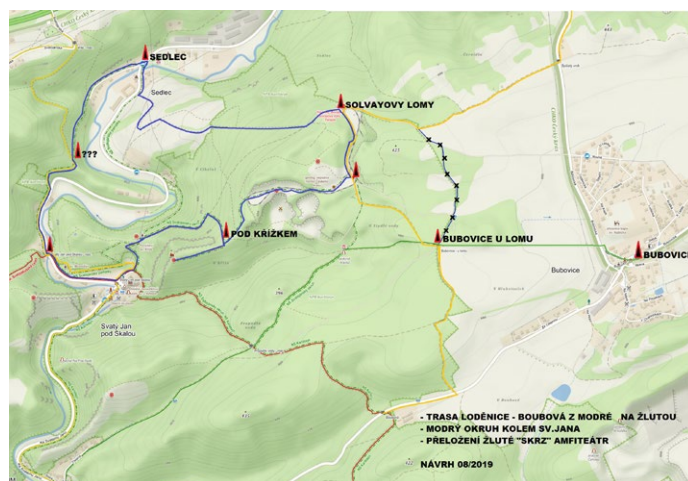
ních částí. Prakticky denně se po těchto cestách pohybují a vidím, jak špatný je stav cest vinou eroze a dlouhodobé absence údržby. Občas zde potkávám obyvatele všech tří místních částí s dětmi nebo se psy – tvrzení, že opravy cest se týkají jen turistů, je mylné. Matky s kočárky vidám spíše na silnici, podobně jako běžce – což je signál, že něco není v pořádku. Ze Záhrabské se na dětské hřiště v Sedlci jezdí nejvíce autem, což je mnohakilometrový výlet přes dvě další vesnice... I toto je důsledek těžko schůdných úseků chodníků ve stráních. Cesty se musí opravovat i kvůli nám!

Při hodnocení přínosu turismu pro obec a její obyvatele nemůžeme zapomenout na to, že bez turistického ruchu by zde žádná restaurace ani kavárna neexistovaly. Efekt, který z nich plyne je nejen finanční, ale také společenský. Jak tyto podniky fungují, to je trochu jiná otázka (viz samostatný článek), ale faktem je, že turisté k nám přinášejí oživení, ze kterého mohou těžit i místní. Jako konzumenti a časem, jak doufám, také více jako poskytovatelé služeb.

Kavárna pod lípou na nájemném veřejném plochy přinese letos do obecní kasy 10 tis. Kč a hotel s restaurací přinese spolu s poplatky 200 tis. Kč, parkové vynášejí cca

500 tis. Kč ročně. Další statistice využitelné pro zvelebení obce získává Svatojánská společnost – na vstupném v kostele, pořádáním komerčně úspěšných koncertů a z různých grantů. Dohromady to činí více než 1 milion Kč ročně, které mohou být zpětně investovány do obnovy a zkrášlování zanedbaných částí obce. Výsledky jsou viditelné. Obec dominuje nádherný kostel, povedly se i úpravy okolí pramene, opravy kaplí nebo sedlecké magistrály s vybudováním jednotné kanalizace. To vše nejsou a nemohou být „rentabilní“ akce. Jsou to akce ke zlepšení stavu obecního majetku, ke zkrášlení prostředí, ve kterém se potom dobře cítí i místní, nejen turisté. Obec z principu nejsou výdělečným podnikem, proto jsou dotovány státem. My máme to štěstí, že vedle státem garantovaných příjmů můžeme počítat s celkem stabilním příjmem z turismu. Pokud bychom princip rentability začali uplatňovat důsledně, začneme asi tak čtyřnásobným zvýšením vodného v Sedlci, zavedeme taky stočné za připojení do drahé kanalizace, citelně navýšíme platbu za odpady. Od věci by nebylo také zavedení mýta na místních komunikacích, zvláště na těch drazo opravených. Chceme to?

JIŘÍ BOUČEK

Oprava pobřežní zdi

Hned po dokončení opravy cesty v Sedlci jsme se vrhli na přípravu další velké zakázky. Shromáždili jsme celkem šest nabídek, které se však neopíraly o dokonalý projekt s rozpočtem, ale jen o statický posudek a na něj navazující technickou zprávu. Na základě kombinace posouzení nabídkové ceny, referencí a popisu technologie výstavby zdi jsme vybrali firmu Smestav z Mořiny. V červenci jsme podepsali smlouvu a vzápětí byly zahájeny práce.

Hotovo by mělo být do konce října 2019. Hladina potoka je letos v létě výrazně vyšší, než vloni, ale přesto se firmě daří systematicky postupovat v zakládání zdi a na staveništi udržovat pořádek, což je v centru obce velice důležité. Překvapením bylo skalnaté podloží v těsném sousedství mostu. Vyžádalo si doprojektování armatury pro menší hloubku výkopu a také určitou změnu postupu výstavby.

JIŘÍ BOUČEK

Voda

Více než dříve skloňujeme toto slovo. Zjišťujeme, že voda není tak samozřejmá, jako byla dříve. Vysychají nám studny, řešíme nové zdroje a ptáme se na kvalitu.

Ve svatojánských podmínkách jsme si zvykli na vždy zaručený zdroj vody za kostelem, ale i tam se něco děje. Jedná se o krasový vývěr, který je ovlivněn mnoha okolními vlivy. Úředně nelze prohlásit, že voda je tam pitná, ale po většinu roku je kvalita vody o něco lepší tam, kde teče z kamenného žlabu (pramen Ivanka). A když tam zrovna neteče? Nová zjištění ukazují, že vydatnost tohoto vývěru přímo souvisí s množstvím srážek. Voda je do místa přivedena podzemní rourou bez nutnosti čerpání, ale v období dlouhého sucha se sníží tlak vody v podzemí a zdroj „vysychá“.

Všechna voda, která v sousedství kláštera vyvěrá, pochází z jednoho podzemního zdroje (krasového systému, tedy jedné průtočné zaplavené jeskyně) s celkovým průtokem v rozmezí 15 až 30 vteřinových litrů. Pro naši předsta-

vu 15 litrů za sekundu je téměř kubík vody za minutu a za hodinu tam tedy proteče cca 60 m³ vody (za jeden den je to neuvěřitelných 1440 m³ a za rok přes 500 000 m³). Rozdíl v opakovaných chemických rozbozech (především pramen Ivan – sledovaný Českým hydrometeorologickým ústavem) jsou asi dány spíše sezonou a předchozí srážkovou historií, než tím, že by se jednotlivé vývěrové větve lišily. Zcela bezpečně je to všechno jen jedna voda stejné kvality, která jak víme, několika parametry vcelku těsně nevyhovuje normě pro pitnou vodu. Neměli bychom však přehlížet případné zakalení vody. Nejen vlivem občasných avšak dlouhodobého, speleologického průzkumu jeskyně nad klášterem, ale také vlivem přivalových dešťů dochází k různě dlouhému zakalení vody. V srpnu trvalo zakalení více než 7 dnů.

Problematika vody byla vlastně na prvních místech při projednávání strategického plánu v jednotlivých částech obce. Výzvou je tedy nejenom lokální nedostatek vody, ale také ochrana obyvatel i majetku v případě povodní. Připravujeme se a myslíme všichni na oba tyto extrémní jevy.

MICHAL ŠEDIVÝ

Destinační agentura Berounsko

Koncem července byla založena destinační agentura Berounsko. Její vizí je „optimalizace dopadů turistického ruchu na destinaci“. Destinací je míněno území CHKO Český kras, CHKO Křivoklátsko a sousedících obcí, optimalizací pak bude určité usměrňování turistického ruchu – ulevit přetíženým lokalitám (mezi které počítáme i naši obec) a inspirovat turisty k návštěvě vzdálenějších nebo pozapomenutých částí regionu. Půjde také o vylepšování návštěvnické infrastruktury, tedy sítě cest a vylepšení nabídky služeb. Tyto bohužel cíle jsou též v zájmu místních obyvatel, kteří jsou potenciálními poskytovateli služeb a občas také turisty. Do projektu se zapojují nejen obce (Beroun, Králův Dvůr, Zdice, Tetín, Srbsko, Svatý Jan), ale také podnikatelé v oblasti turismu (Golf Beroun, Pivovarský dvůr a galerie Všerad a Berounská sportovní). Zastupitelstvo naší obce se vstupem do agentury souhlasilo, nikoliv však jednohlasně. Uvědomujeme si rizika spojená s bezhlavou propagací turismu „za každou cenu“ a také nepříznivé dopady masivní turistiky na krajinu. Zároveň ale je jasné, že bojovat s nepříznivými dopady nemůžeme osamoceně, ale jedině koordinovaně s dalšími obcemi a institucemi.

Jeden z možných přístupů je cílená propagace udržitelných a ohleduplných forem dopravy, například kombinace vlak – kolo. V tomto jsme zajedno se strategií Českých drah, které systematicky rozvíjejí síť půjčovn a úschoven svých kol. Trojúhelník mezi půjčovnami Praha-Smíchov – Beroun – Mělník se tak stává terénem se spoustou zajímavých možností k jedno- i vícedenním výletům, ke kterým potřebujete jen batůžek, kreditku a IN-kartu ČD, popřípadě některou z aplikací do telefonu, které vám zprostředkují informace o trasách a o využitelných vlakových spojích, ubytování apod.

Destinační agentura nyní usiluje o registraci, která umožní čerpat z dotací, určených na podporu takovéto spolupráce mezi obcemi. Činnost agentury ale nemá být zdaleka jen o dotacích. Půjde o lepší informační propojení obcí a dalších subjektů pracujících v turismu, vzájemnou propagaci pořádaných akcí, metodickou i materiální pomoc, koordinované řešení dopravní obslužnosti atd.

JIŘÍ BOUČEK

Služby v obci

Image naší obce do značné míry vytváří unikátní přírodní scenérie, architektonické památky a historický odkaz směřující až k počátkům křesťanství v Česku. S tímto potenciálem se dá výborně pracovat.

Citlivě jej využívá jak Svatojánská společnost (zpřístupnění kostela s jeskyní, založení muzea, vydávání knih a pohlednic, organizování koncertů.), tak Svatojánská kolej (vzdělávací, často na místní přírodu zaměřené pobyty, školení pedagogů, psychologů apod.) nebo berounská římskokatolická farnost, která zde organizuje ryze církevní program a spolurozhoduje o kulturních akcích v kostele.

Více komerčně jsou zaměřené služby v oblasti gastronomie a ubytování, které jsou zacílené na trochu jinou cílovou skupinu. Zde ovšem veřejnost očekává určitý standard a je o poznání náročnější a kritická. Na sociálních sítích lze dohledat mnoho recenzí, kde se například u hotelu a restaurace Obecná škola projevuje velká nevyrovnanost kvality:

Krásné místo, dobrá restaurace, chutná snídaně a ochotný personál, postel pohodlná... Bohužel v pokoji bylo plno pavučin, zaprášené záclony, židle stála na třech nohách a hlavně rozbitý záchod... vkusná výzdoba už dávno bez lesku a zašlá...škoda...absolutní nepoměr ceny a kvality... BOOKING.COM, SRPEN 2019

„Jídlo dobré, ale předražené. Obsluha extrémně pomalá a zmatená. Pletli si čísla stolu a objednávky. Myslím že tak skvěle

místo by si zasloužilo lepší servis. Velká škoda pro majitele i návštěvníky, kterých by mohlo být více. Vrátil jsem se sem několikrát, ale teď to bylo naposledy...“

TRIP ADVISOR, SRPEN 2019

Restaurace evidentně těží z výjimečnosti místa a exkluzivity, dané ovšem hlavně neexistencí konkurence. Poměr cena/výkon je na serveru TripAdvisor a jiných fórech často kritizován. Kritické hlasy k nám doléhají i přímo od lidí z okolních obcí i od místních, což mne osobně mrzí. Nájemní smlouva nám však nedává možnost styl podnikání nebo cenovou politiku nájemců ovlivnit... Jsme těsně za třetinou smluvní doby a nezbývá než doufat, že si nájemce častěji vzpomene na slova z nabídky, kterou poslal do veřejné soutěže v roce 2013: „*Jako podnikatel cítím potenciál většího využití objektu, a to zejména v oblasti kulturních akcí, výstav, workshopů a seminářů v maximální spolupráci s obcí a ve vzájemném marketingu...*“ Slova plná naděje a odhodlání. V reálu jsou zde značné rezervy a „prostor ke zlepšení“. Cateřinová podpora třech koncertů, které v salonku organizovala obec, byla skvělá, ale rozhodně to není to inzerované „maximum“. Nezaznamenal jsem zatím žádnou iniciativu, která by odpovídala

výše popsanému záměru, žádný dotažený nápad. Přísliby směřované k hasičům také zatím nedošly naplnění, a tak jsme nakonec rádi, když se po urgencích podaří posekat trávu nebo vyřezat křoví na plochách kolem hotelu, zasklít okno nebo přetěsnit sprchový kout, aby nám na úřadě nekapalo na hlavu. Otevírací doba je inzerována jen na webu, což občas vede k trapným situacím, kdy ve snaze najít vchod do zavřené restaurace zajdou turisté na obecní úřad a dožadují se obsluhy...

Bohužel ani slibný nápad se zřízením kavárny u autobusové zastávky pod lípou a vytvořením jakési alternativy ve stravovacích službách se nevyvíjí ideálně. Nabídlí jsme pronájem prostranství před domem č.p. 12 a více toho pro zdar podniku nemůžeme udělat. Personál se i zde nápadně rychle střídá a řadu krásných dnů během sezony zůstávají dveře zavřené – otevírací doba je nevyzpytatelná. Občas zde návštěvníci obce sedávají na lavičích a baští vlastní svačinu. Potvrzují, že dobře umístěná lavička nebo sedátko může být také významným počinem, ale toto místo má rozhodně na víc.

Obec letos odstranila jeden svůj hanebný nedostatek a přispěla ke komfortu návštěvníků zprovozněním veřejných toalet v hasičské zbrojnici. Po dobu prázdnin a v září jsou otevřeny denně od 8 do 20 hodin. Po zbytek roku bude otevřeno většinou jen o víkendech. Provoz infostánku, který zde v sezoně citelně chybí, je ale stále v nedohlednu.

Celková bilance služeb: nic moc – až na ty ceny. BUK

Odpadky o nás hovoří

To, co zbývá z našich požitků a z naší činnosti – tedy odpad – vypovídá překvapivě detailně o tom, co jsme zač. Plošně se dá například vyhodnotit, jak je naše obec uvědomělá a šikovná na třídění. V průměru to není špatné a od společnosti EkoKom pravidelně dostáváme čestné uznání. Ale pokud se zaměříme na jednotlivosti, nestačíme někdy zírat. Velmi nelichotivou zprávu o sobě vysílá ten, který nám svěří do péče svoji starou peřinu, nepotřebné běžky nebo obří pixly od barvy, kterou si natřel(-a) fasádu. Rozlišení druhu odpadu a jeho třídění je stále nad schopnosti překvapivého množství našich sousedů. Pytle na Záhrabské často přetékají materiálem, který ze dvou třetin patří do vedle stojících kontejnerů. Dokonce i v kon-

tejneru na papír jsme našli nevytríděný odpad z domácnosti. Přitom platební morálka je letos neobyčejně dobrá...

Odpad se může stát předmětem zajímavé sociologické studie, která bude vypovídat o zarputilém ignoranství a natvrđlosti některých z nás. Tyto vlastnosti se pak bohužel mohou projevit i v jiných oblastech života, zejména v sousedských vztazích. To je na venkově hodně bolestné téma.

Odpadkové koše u dubu Na Herinkách také vydávají svědectví. Na snímku vidíme vzorek, shromážděný za necelý týden o prázdninách. Jde jen o odpadky, které lze jednoduše vytrídít, tedy asi dvě třetiny obsahu košů. Z tohoto pohledu jsou koše velice nevychovné, popírají jednoduchý princip „co sis přinesl, to si

také odnes“ a neumožňují turistům efektivní třídění – to musí ex post provádět někdo jiný. Proto není vyloučeno, že po tomto testu koše u dubu opět zrušíme...

Kontejner na velkoobjemový a nebezpečný odpad bude přistaven v sobotu 28. září podle obvyklého rozpisu. Zároveň proběhne sběr kovů, organizovaný dobrovolnými hasiči. Stavební odpad si prosím tentokrát nechte doma!

MICHAL ŠEDIVÝ

Úřední deska

Mezi zásadní povinnosti každé obce – obecního úřadu – patří vyvěšování důležitých dokumentů na veřejně přístupné nástěnky, zvané úřední deska. Vedle skutečné nástěnky s tištěnými dokumenty pak musí být každá písemnost zveřejněna také na elektronické ÚD, na kterou je možno se jednoduše „doklikat“ z obecních webových stránek. Veřejnosti doporučujeme sledovat hlavně elektronickou podobu úřední desky, protože všemožné úřady a instituce chrlí takové množství a dokumentů určených ke zveřejnění, které se nemá šanci vejít na desku rozumné velikosti. V tištěné verzi tedy u obsáhlejších materiálů zveřejňujeme jen úvodní část s odkazem, že celé znění je vyvěšeno v elektronické verzi.

Naše fyzická úřední deska už toho má dost za sebou. Je to nepříliš vzhledný prefabrikát s hliníkovou konstrukcí,

do které při prudším dešti zatéká voda. Její umístění odpovídá nejspíše době, kdy úřad sídlil v č.p. 11. Současná úřední deska rozhodně nepatří k ozdobám naší obce, jejíž centrum je unikátní kulturní památkou. Proto jsme se rozhodli umístit blíže k úřadu novou úřední desku, která by lépe zapadala do charakteru prostředí. Přijďte se podívat, jak se dílo povedlo. Cestou na obecní úřad nebo

do restaurace ji určitě nepřehlédnete. Na „rubové“ straně směrem do centra obce umístíme velkou ručně malovanou mapu Berounska. Stejná mapa je už umístěna ve skanzenu Solvayovy lomy a další je určena k dubu na Záhrabské. Skládanou papírovou verzi této mapy můžete zakoupit za 50 Kč na obecním úřadu.

Ze zákoutí u mostu brzy zmizí dosavadní ÚD. Lépe tak vynikne nový plaňkový plot kolem sousedního pozemku pana Šedivého. BUK

Co se na nás chystá

* V sobotu **14. září od 19 hod.** *Loučení s létem* v amfiteátru, tentokrát s doposud nevídaným občerstvením namísto osvědčeného Ivana Rady, kterému tímto i děkuji za dosavadní spolupráci.

* V neděli **15. září od 16 hod.** *Spirituál kvintet* v kostele, ve Svatém Janu potřídavacáté a naposledy

* **28. září** svoz velkoobjemového a kovového odpadu

* V pátek **6. prosince od 17.30 hod.** *Barokní andělci* z Křivokláta a okolí – adventní koncert v refektáři, možná spojený i s překvapením... RED

Oslavenci

Jak ten čas letí... Slavit nebo neslavit nějaká výročí? S přibývajícím věkem to někoho přestává bavit nebo se za svůj věk začíná stydět nebo je ze všeho unavený... A když slavit, jak často? Když naskočí nula? Nebo i pětky? Nebo jen tuplovaná čísla?

Jasno v tom má například Míra Husák. Slaví každý rok, a to poctivě. Zve spoustu sousedů ze všech částí obce, což je obdivuhodné. Ale to se mu to slaví, může říci závistivec, když má doma takovou hospodyni. Jájina vždy na oslavu nachystá spoustu neuvěřitelných dobrot a naaranžuje je do kouzelných kompozic. Takže můžeme Mírovi pogratulovat nejen k letošním dvěma šestkám, ale i k té absolutní jedničce, kterou si vzal za ženu.

Slavilo se ale nejen u Husáků, Zakulacená životní výročí v první polovině roku oslavili (řazeno chronologicky, nikoliv podle věku):

Jiří Bouček, Gabriela Růžička, Šárka Maršnerová, Petr Cafourek, Petr Fabianek, Pavel Szappanos, Zdeňka Páleníčková a Ladislav Klanner.

Ve druhé polovině roku oslavili či oslaví svá významná výročí:

Petra Cafourková, Michal Šedivý, Nathan Livingston Cutler, Dana Santorová, Jiří Ševčík ml. a Miroslava Horešová.

Všem moc gratulujeme a přejeme pevné zdraví a spokojený život v naší obci. RED

Dubová dáma

Alespoň slabou náhradu dětského hřiště, které na Záhrabské citelně chybí, nabízíme osadníkům a poutníkům u dubu na Herinkách. Vysloužilé linoleum od Komárků z ulice Na Výsluní posloužilo jako šachovnice a dvě sady květináčů se proměnily na hrací kameny. Když si turisté zpestřují relaxaci u dubu hrou dámy, autor nápadu je velice potěšen. Některé záznamy ve dvanáctém dílu dubové kroniky, založeném v den oslavy 130 let od vyznačení stezky Vojty Náprstka, tento počín pobaveně komentují.

Méně pobaveně komentáře se soustřeďují na sršní hnízdo pod střešou altánu. Sršně mnohým nahánějí hrůzu, ale tyto „od dubu“ se projevují mírumilovně. Zatím nemáme žádné záznamy o tom, že by někoho bodly. BUK

